

[Erlendsson]

offentlige, ville blive uforholdsmæssigt stor i forhold til den meget ringe udgift, det er for den enkelte at beskytte sig.

Måske må jeg sige til allersidst, at en af årsagerne til, at vi foreslog betaling for svangerskabsafbrydelse – når den ikke var lægeligt indiceret; det var det, der var tale om – var, at ingen mand skulle kunne bruge det som et pressionsmiddel over for en kvinde til at få foretaget abort.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg vil først sige til fru Tove Jørgensen, som snakkede om oplysning – om prævention osv. og om hele seksuallivet – at sådan oplysning mener jeg jeg som lærer har givet fuldgyldigt igennem næsten 20 år. Men jeg er også nødt til at sige med Nis Petersen – hvis man i øvrigt gider læse ham, som i grunden har sagt mange kloge ord: oplysning, oplysning, råber man, men ikke så megen oplysning, at det kan oplyse de slambrende, vi kalder vore hjerter. Det er nemlig det, der er problemet. Vi kan oplyse alt det, vi vil, men er der ikke en holdning bag, så hjælper det ikke en pind.

I 1944 begyndte man med seksualoplysning i København. Altså burde aborttallene her være betydeligt lavere end i provinsen, hvor man først begyndte 20 år senere. Jeg kan ikke se, at der er eller har været denne forskel. At kristeligt folkeparti skulle være imod oplysning, det har vi aldrig sagt, men vi er imod en oplysning, der nedvurderer folks fundamentale livsholdning.

Fru Lilli Gyldenkilde sagde noget om frihed, og andre har hvisket til mig i korridoren: du, som snakker så meget om frihed! Ja, jeg vedkender mig den fundamentale frihed, det er den fundamentale frihed, jeg ønsker at kæmpe for igennem kristeligt folkeparti. Men så må man også forstå, hvad frihed er, hvad frihed er i et demokratisk samfund – og frihedens begrænsninger. Friheden har to fundamentale forudsætninger, nemlig en fundamental respekt for menneskelivet og en fundamental respekt for medmennesket. Det er frihedens og frisindets – nej, ikke frisindets, men demokratiets forudsætning. Frisindet derimod, det er noget ganske andet, det er det, folk ude omkring i dette land er blevet påduttet som frihed. Hvis jeg må citere Søren Kierkegaard: den, som ikke vedkender sig

angsten, må vedkende sig frisindets åndløshed. Dermed være sagt, at ånden altid ejer angsten, og den, der vover friheden, må eje angsten. Men det, man har ønsket, er at gøre folk fri for angsten og dermed fri for at tage ansvar for deres handlinger, og det er frisind. Det er ganske modsat frihed. Friheden ønsker jeg at forsvare, men ikke frisindets holdningsløshed.

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg vil kun kort beklage, at hr. Jens Møller betragter det som en undvigelsesmanøvre, når vi søger at få oplysning om disse dybt alvorlige spørgsmål, nemlig hvorledes man kan sondre mellem mere og mindre alvorlige drab, når det gælder de svangerskabsafbrydelser, som kristeligt folkepartis lovforslag altså også hjemler ret til. Kan vi ikke få svaret nu, håber vi, at det må blive uddybet i udvalget.

(Kort bemærkning).

Mette Madsen (V):

Jeg vil lige svare fru Lilli Gyldenkilde, der efterlyste partiernes stilling til gratis præventionsmidler, at venstre er delt på det punkt. Personlig mener jeg ikke, at det skal være gratis. Jeg mener, at der skal være nem og diskret adgang til at købe præventive midler, og at man så må være ansvarsbevidst nok til at bruge dem.

Hr. Jens Møller sagde, at venstres ordfører forplumrede debatten ved at bringe noget ind, der ikke vedkommer den. Det er ikke mig, der taler udenom. I modsætning til hr. Jens Møller taler jeg om selve lovforslaget, nærmere præciseret § 1, stk. 2, og jeg og de øvrige medlemmer er stadig uden svar på det spørgsmål, jeg stillede.

Inge Krogh (KrF):

Jeg vil gerne forsøge at svare på det, som det flere gange er blevet sagt at vi ikke har svaret ordentligt på, nemlig at vi undtager voldtægt, og at vi ligeledes gør en undtagelse, når der er fare for kvindens liv eller helbred. Der er blevet svaret flere gange, og der er altså ikke helt enighed. Jeg må personlig sige, at jeg synes, det er kedeligt, at man har denne undtagelse, specielt med voldtægt, men vi har følt os foranlediget til det. Personlig synes jeg, at den, der er undfanget ved